

Briuselis, 2022 m. liepos 20 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2022/0210(COD)

11554/22
ADD 1

ENV 768
STATIS 31
ECO 72
FIN 842
CODEC 1160

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2022 m. liepos 20 d.
kam:	Tarybos generaliniam sekretoriatui
Komisijos dok. Nr.:	COM(2022) 329 final
Dalykas:	Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl naujų aplinkos ekonominių sąskaitų modulių diegimo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 691/2011, PRIEDAS

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2022) 329 final ANNEX.

Pridedama: COM(2022) 329 final

Briuselis, 2022 07 11
COM(2022) 329 final

ANNEX

PRIEDAS

prie

Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento

**kuriuo dėl naujų aplinkos ekonominių sąskaitų modulių diegimo iš dalies keičiamas
Reglamentas (ES) Nr. 691/2011**

PRIEDAS

„VII PRIEDAS

MIŠKŲ SĄSKAITOS

1 skirsnis

TIKSLAI

Miškų sąskaitose registruojami ir pateikiami duomenys apie miškų išteklius ir miškininkystės bei medienos ruošos sektoriuje vykdomą ekonominę veiklą taip, kad būtų visiškai suderinami su duomenimis, teikiamais pagal Europos sąskaitų sistemą (ESS). Miškų sąskaitose pateikiama papildomos informacijos ir remiamasi koncepcijomis, konkrečiai pritaikytomis prie miškų ir miškininkystės bei medienos ruošos sektoriaus pobūdžio.

Šiame priede nurodoma, kokius miškų sąskaitoms skirtus duomenis valstybės narės turi rinkti, rengti, perduoti ir vertinti.

2 skirsnis

APRĖPTIS

Miškų sąskaitose registruojamos miškų išteklių (miškingos žemės ir medienos) atsargos ir srautai, taip pat miškininkystės ir medienos ruošos sektoriuje vykdoma ekonominė veikla, įskaitant apvaliosios medienos ruošą ir laukinių nemedieninių miško produktų gavybą ir rinkimą.

3 skirsnis

RODIKLIŲ SĄRAŠAS

Valstybės narės miškų sąskaitas rengia remdamosi šiame skirsnyje apibūdintais rodikliais.

- (1) **Miškingos žemės ir medienos turto sąskaitos.** Miškinga žemė apibrėžiama remiantis visais trimis paskesniais punktais.
 - (a) Miškas, iš kurio gali būti tiekama mediena – miškai, kuriuose aplinkosauginiai, socialiniai ar ekonominiai apribojimai nedaro reikšmingo poveikio vykdomam ar galimam medienos tiekimui. Tokie apribojimai gali būti nustatyti teisės normomis, valdytojų ir (arba) savininkų sprendimais ar dėl kitų priežasčių.
 - (b) Miškas, iš kurio negali būti tiekama mediena, – visi miškai, pagal a punktą nelaikomi miškais, iš kurių gali būti tiekama mediena. Tai miškai, kuriuose dėl aplinkosauginių, socialinių, ekonominių ar teisinių apribojimų reikšmingos apimties medienos tiekimasis negalimas. Tai yra a) miškai, kuriuose taikomi teisiniai apribojimai arba kitais politiniais sprendimais nustatyti apribojimai,

kuriais dėl tokių priežasčių kaip aplinkos arba biologinės įvairovės apsauga visiškai draudžiamas arba gerokai ribojamas medienos tiekimas (saugomi miškai, nacionaliniai parkai, gamtos draustiniai ir kitos saugomos teritorijos, pvz., svarbios dėl ypatingų aplinkosauginių, mokslinių, istorinių, kultūrinių ar dvasinių priežasčių); b) miškai, kurių fizinis našumas ar medienos kokybė per žemi arba medienos ruošos ir transportavimo sąnaudos per didelės, kad užsiimti medienos ruoša būtų pagrįsta, išskyrus retkarčiais vykdomus kirtimus asmeniniam naudojimui.

(c) Kita miškinga žemė.

Miškas – didesnio nei 0,5 hektaro ploto žemė, kurioje auga aukštesni kaip 5 metrų medžiai, o medžių lajos danga apima daugiau kaip 10 proc., arba kurioje medžiai gali pasiekti šias ribas *in situ*. Tai neapima daugiausia pagal žemės ūkio paskirtį naudojamos žemės arba medžių, augančių miesto aplinkoje, kaip antai miesto parkuose, alėjose ir soduose.

Kita miškinga žemė – prie miško nepriskiriama, didesnio nei 0,5 hektaro ploto žemė, kurioje auga aukštesni kaip 5 metrų medžiai, o medžių lajos danga apima 5–10 proc., arba kurioje medžiai gali pasiekti šias ribas *in situ*, arba kurioje lajos danga, įtraukus krūmokšnius, krūmus ir medžius, apima daugiau kaip 10 proc. Tai neapima daugiausia pagal žemės ūkio paskirtį naudojamos žemės arba medžių, augančių miesto aplinkoje, kaip antai miesto parkuose, alėjose ir soduose.

Grynasis metinis medienos prieaugis – vidutinis metinis gyvų medžių tūrio padidėjimas. Jis apskaičiuojamas iš gyvų medžių išteklių (augančių išteklių) metų pradžioje atėmus vidutinį metinį medžių džiūvimo rodiklį.

Pašalinta mediena – visų gyvų ar nudžiūvusių medžių, nukirstų ir pašalintų iš miško, kitos miškingos žemės ar kitų kirtaviečių, tūris. Tai apima neparduotą apvaliąją medieną, saugomą miško pakelėse. Tai taip pat apima natūralius nuostolius, kurie yra kompensuojami, ankstesniu laikotarpiu nukirstų medžių pašalinimą per metus, ne kamienų (pvz., kelmų ir šakų) medienos pašalinimą ir dėl natūralių priežasčių, pvz., ugnies, vėjo, vabzdžių ir ligų, nudžiūvusių ar pažeistų medžių pašalinimą (vadinamuosius natūralius nuostolius). Tai neapima nemedieninės biomasės ar medienos, paliktos miške ir nepašalintos per metus, pvz., kelmų, šakų, medžių viršūnių ir kirtimo liekanų (medienos ruošos atliekų).

Nesusigražinami nuostoliai – kirtimo liekanos, visos nukirstos vėjo išvartos, kurių negalima pašalinti iš miško, ir per miškų gaisrus prarasta mediena.

- (2) **Ekonominės sąskaitos, kuriose nurodoma miškininkystės ir medienos ruošos sektoriuje vykdoma ekonominė veikla.** Miškininkystės ir medienos ruošos sektorius – visi vietos vienetai pagal veiklos rūšį, vykdytys veiklą, priskiriamą prie NACE 2 red. A02 skyriaus.

Remiantis ESS apibrėžtimis, ataskaitose pateikiami šie rodikliai:

- produkcija;

- iš jos: produkcija savo galutiniam naudojimui;
- tarpinis vartojimas;
- bendroji pridėtinė vertė;
- pagrindinio kapitalo vartojimas;
- kiti gamybos mokesčiai;
- kitos subsidijos gamybai;
- atlygis darbuotojams;
- bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas ir nesukurto nefinansinio turto įsigijimai atėmus pardavimus / perleidimus;
- atsargų pokyčiai;
- kapitalo pervedimai.

Valstybės narės ataskaitose nurodo užimtumą miškininkystės ir medienos ruošos sektoriuje tūkstančiais metinių darbo vienetų (MDV), apibrėžtų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 138/2004¹.

4 skirsnis

PIRMIEJI ATASKAITINIAI METAI, DAŽNUMAS IR DUOMENŲ PERDAVIMO TERMINAI

- (1) Statistiniai duomenys rengiami ir perduodami kasmet.
- (2) Statistiniai duomenys perduodami per 21 mėnesį nuo ataskaitinių metų pabaigos.
- (3) Siekiant patenkinti naudotojų poreikius laiku gauti išsamius duomenų rinkinius, Komisija (Eurostatas), gavusi pakankamus šalių duomenis, nedelsdama parengia šio modulio pagrindinių suvestinių rodiklių bendrus ES įverčius. Jeigu įmanoma, Komisija (Eurostatas) parengia ir paskelbia duomenų, kurių valstybės narės neperdavė iki 2 punkte nurodyto termino, įverčius.
- (4) Pirmieji ataskaitiniai metai yra 2023 m.
- (5) Pirmą kartą perduodamos duomenis, valstybės narės įtraukia metinius laikotarpio nuo 2022 m. iki pirmųjų ataskaitinių metų duomenis.

¹ 2003 m. gruodžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 138/2004 dėl žemės ūkio ekonominių sąskaitų Bendrijoje (OL L 33, 2004 2 5, p. 1).

- (6) Kiekvieną kitą kartą perduodamos duomenis Komisijai, valstybės narės teikia metinius $n-2$, $n-1$ ir n -tųjų metų duomenis, kai n metai yra ataskaitiniai metai. Valstybės narės paskesnių metų nuo 2022 m. duomenis pateikia iš naujo, kai tik tie duomenys peržiūrimi. Valstybės narės gali pateikti bet kokius turimus duomenis už ankstesnius metus nei 2022 m.

5 skirsnis

ATASKAITOS LENTELES

Teikiama ši 3 skirsnyje nurodytų rodiklių informacija.

- (1) Miškingos žemės plotas, suskirstytas taip:

- miškas, iš kurio gali būti tiekiamą mediena;
- miškas, iš kurio negali būti tiekiamą mediena;
- kita miškinga žemė.

Kiekviena iš šių kategorijų smulkiau suskirstyta taip:

- pradinis plotas ataskaitinių metų pradžioje;
- miško įveisimas ir kitoks padidėjimas;
- miško naikinimas ir kitoks sumažėjimas;
- statistinis perklasifikavimas;
- galutinis plotas ataskaitinių metų pabaigoje.

Duomenys pateikiami tūkstančiais hektarų.

- (2) Medienos tūris, suskirstytas taip:

- miško, iš kurio gali būti tiekiamą mediena;
- miško, iš kurio negali būti tiekiamą mediena;
- kitos miškingos žemės.

Miško, iš kurio gali būti tiekiamą mediena, duomenys smulkiau suskirstyti taip:

- pradiniai ištekliai ataskaitinių metų pradžioje;
- grynasis prieaugis;
- pašalinta mediena;

- nesusigražinami nuostoliai;
- statistinis perklasifikavimas;
- balansuojamasis straipsnis;
- galutiniai ištekliai ataskaitinių metų pabaigoje.

Miško, iš kurio negali būti tiekama mediena, ir kitos miškingos žemės duomenys smulkiau suskirstyti taip:

- pradiniai ištekliai ataskaitinių metų pradžioje;
- pašalinta mediena;
- kiti pokyčiai (lyginant pradinius ir galutinius išteklius);
- galutiniai ištekliai ataskaitinių metų pabaigoje.

Duomenys pateikiami medienos su žieve, tūkstančiais m³.

(3) Medienos vertė, suskirstyta taip:

- miško, iš kurio gali būti tiekama mediena;
- miško, iš kurio negali būti tiekama mediena;
- kitos miškingos žemės.

Miško, iš kurio gali būti tiekama mediena, duomenys smulkiau suskirstyti taip:

- pradiniai ištekliai ataskaitinių metų pradžioje;
- grynasis prieaugis;
- pašalinta mediena;
- nesusigražinami nuostoliai;
- perkainojimas;
- statistinis perklasifikavimas;
- balansuojamasis straipsnis;
- galutiniai ištekliai ataskaitinių metų pabaigoje.

Miško, iš kurio negali būti tiekama mediena, ir kitos miškingos žemės duomenys smulkiau suskirstyti taip:

- pradiniai ištekliai ataskaitinių metų pradžioje;

- pašalinta mediena;
- kiti pokyčiai (lyginant pradinius ir galutinius išteklius);
- galutiniai ištekuliai ataskaitinių metų pabaigoje.

Duomenys pateikiami milijonais nacionalinės valiutos vienetų.

(4) Ekonominėse sąskaitose 3 skirsnyje nurodytos produkcijos duomenys teikiami suskirstyti taip, kaip nurodyta toliau, o produktai apibrėžiami pagal produktų pagal veiklos rūšį klasifikatoriaus 2.1 redakciją:

- augantys miško medžių sodinukai (produktų kodas 02.10.11) ir medžių sėklos (produktų kodas 02.10.12);
- miško medžiai, apibrėžiami kaip grynojo medienos prieaugio auginamuose miškuose (produktų kodas 02.10.30) ir parduotos neauginamų miškų medienos suma;
- padarinė mediena (produktų kodas 02.20.1), apimanti šiuos produktus, kurių duomenys turi būti pateikiami dviejose atskirose eilutėse:
 - (a) malkas (produktų kodai 02.20.14 ir 02.20.15);
 - (b) rąstus, t. y. spygliuočių rąstų (produktų kodas 02.20.11), lapuočių rąstų, išskyrus atogrąžų medžių rąstus (produktų kodas 02.20.12), ir atogrąžų medžių rąstų (produktų kodas 02.20.13) sumą;
- laukiniai nemedieniniai produktai (produktų kodas 02.30);
- miškininkystės ir medienos ruošos veiklai būdingos paslaugos – miško medžių medelynų paslaugos (produktų kodas 02.10.2), miškininkystei būdingos paslaugos (produktų kodas 02.4) ir bet kurios kitos paslaugos, teikiamos miškininkystės sektoriaus vietos vieneto pagal veiklos rūšį;
- kiti produktai, gaunami vietos vienetai pagal veiklos rūšį vykdant susijusią nepagrindinę veiklą, kaip antai grybai ir trumai (produktų kodas 01.13.8), kiti, niekur kitur nepriskirti, šilauogių genties augalų vaisiai ir uogos (produktų kodas 01.25.19), gamtinis kaučiukas (produktų kodas 01.29.10), kita padarinė mediena, įskaitant skeltuosius stulpus ir kuolus (produktų kodas 16.10.39), medžio anglys (produktų kodas 20.14.72), gamtos rezervatų ir draustinių paslaugos, įskaitant natūralios aplinkos išsaugojimo paslaugas (produktų kodas 91.04.12), ir bet kokie kiti vietos vieneto pagal veiklos rūšį gaminami produktai.

3 skirsnyje nurodyto miškininkystės ir medienos ruošos sektoriaus tarpinio vartojimo duomenys teikiami suskirstyti taip, kaip nurodyta toliau, o produktai apibrėžiami pagal produktų pagal veiklos rūšį klasifikatoriaus 2.1 redakciją:

- (a) augančių miško medžių sodinukų (produktų kodas 02.10.11), miško medžių sėklų (produktų kodas 02.10.12) ir miško medžių (produktų kodas 02.10.3), naudojamų medienai gauti, suma;
- (b) energijos ir tepalų, įskaitant elektrą (produktų kodas 35.11.10), automobilinį benzina (benziną) (produktų kodas 19.20.21), gamtines dujas – suskystintas arba dujinės būsenos (produktų kodas 06.20.10), tepalines naftos alyvas ir niekur kitur nepriskirtus sunkiųjų alyvų preparatus (produktų kodas 19.20.29), taip pat kitus panašius produktus, suma;
- (c) miškininkystei ir medienos ruošai būdingų paslaugų, įskaitant miško medžių medelynų paslaugas (produktų kodas 02.10.2), miškininkystei būdingas paslaugas (produktų kodas 02.4) ir bet kurias kitas paslaugas, teikiamas miškininkystės ir medienos ruošos sektoriaus vietos vieneto pagal veiklos rūšį, suma;
- (d) kitos prekės ir paslaugos, pirmiau nenurodytos nė prie vieno tarpinio vartojimo kintamojo.

3 skirsnyje nurodytų miškininkystės ir medienos ruošos sektoriaus atsargų pokyčių duomenys teikiami suskirstyti taip, kaip nurodyta toliau:

- nebaigto auginti biologinio turto pokyčiai;
- kiti atsargų pokyčiai.

Visi rodiklių duomenys pateikiami milijonais nacionalinės valiutos vienetų.

6 skirsnis

ILGIAUSIA PEREINAMŪJŲ LAIKOTARPIŲ TRUKMĖ

Šio priedo nuostatomis įgyvendinti skirto pereinamojo laikotarpio ilgiausia trukmė – dveji metai nuo pirmojo duomenų perdavimo termino.

VIII PRIEDAS

APLINKOSAUGOS SUBSIDIJŲ IR PANAŠIŲ PERVEDIMŲ SĄSKAITOS

1 skirsnis

TIKSLAI

Aplinkosaugos subsidijų ir panašių pervedimų sąskaitose su Europos sąskaitų sistemos (2010 m. ESS) koncepcijomis ir apibrėžtimis suderinamu būdu renkami ir pateikiami duomenys apie einamuosius ir kapitalo pervedimus aplinkos ir gamtos išteklių apsaugos veiklai, įskaitant aplinkai palankių produktų gamybą ir naudojimą, remti.

Šiame priede nurodoma, kokius aplinkosauginių subsidijų ir panašių pervedimų sąskaitų duomenis valstybės narės turi rinkti, rengti, perduoti ir vertinti. Šie duomenys taip pat naudojami rengiant nacionalines aplinkos apsaugos išlaidas, kaip nustatyta IV priede.

2 skirsnis

APRĖPTIS

Aplinkosaugos subsidijų ir panašių pervedimų sąskaitose registruojami neatlyginami valdžios sektoriaus mokėjimai kitiems instituciniams sektoriams (vidaus ekonomikos ir likusio pasaulio sektoriui) ir nerezidentų (likusio pasaulio sektorius) mokėjimai, siekiant saugoti aplinką arba mažinti gamtos išteklių naudojimą ir gavybą.

3 skirsnis

RODIKLIŲ SĄRAŠAS

Valstybės narės aplinkosaugos subsidijų ir panašių pervedimų sąskaitas rengia remdamosi šiais rodikliais:

- subsidijomis (ESS kodas D.3);
- kitais einamaisiais pervedimais (ESS kodai D.6 ir D.7);
- kapitalo pervedimais (ESS kodas D.9).

Visi duomenys pateikiami milijonais nacionalinės valiutos vienetų.

4 skirsnis

PIRMIEJI ATASKAITINIAI METAI, DAŽNUMAS IR DUOMENŲ PERDAVIMO TERMINAI

- (1) Statistiniai duomenys rengiami ir perduodami kasmet.

- (2) Statistiniai duomenys perduodami per 24 mėnesius nuo ataskaitinių metų pabaigos.
- (3) Siekiant patenkinti naudotojų poreikius laiku gauti išsamius duomenų rinkinius, Komisija (Eurostatas), gavusi pakankamus šalių duomenis, nedelsdama parengia šio modulio pagrindinių suvestinių rodiklių bendrus ES įverčius. Jeigu įmanoma, Komisija (Eurostatas) parengia ir paskelbia duomenų, kurių valstybės narės neperdavė iki 2 punkte nurodyto termino, įverčius.
- (4) Pirmieji ataskaitiniai metai yra 2023 m.
- (5) Pirmą kartą perduodamos duomenis, valstybės narės įtraukia metinius laikotarpio nuo 2022 m. iki pirmųjų ataskaitinių metų duomenis.
- (6) Kiekvieną kartą perduodamos duomenis Komisijai, valstybės narės teikia metinius $n-2$, $n-1$ ir n -tųjų metų duomenis, kai n metai yra ataskaitiniai metai. Valstybės narės paskesnių metų nuo 2022 m. duomenis pateikia iš naujo, kai tik tie duomenys peržiūrimi. Valstybės narės gali pateikti bet kokius turimus duomenis už ankstesnius metus nei 2022 m.

5 skirsnis

ATASKAITOS LENTELĖS

- (1) 3 skirsnyje nurodytų rodiklių duomenys teikiami suskirstyti pagal:
 - mokėjimą atliekantį institucinį sektorių, kaip antai:
 - valdžios sektorių;
 - likusio pasaulio sektorių;
 - mokėjimą gaunantį institucinį sektorių, kaip antai:
 - valdžios sektorių;
 - bendroves;
 - namų ūkius;
 - namų ūkiams paslaugas teikiančias ne pelno institucijas;
 - likusio pasaulio sektorių.
- (2) Kiekvienos iš šių ataskaitų kategorijų duomenys teikiami suskirstyti į aplinkos apsaugos veiklos klasifikatoriaus (CEPA) klases ir išteklių valdymo veiklos klasifikatoriaus (CReMA) klases, sugrupuoti taip:
 - CEPA 1;
 - CEPA 2;

- CEPA 3;
- CEPA 4;
- CEPA 5;
- CEPA 6;
- CEPA 7, CEPA 8 ir CEPA 9 suma;
- CReMA 10;
- CReMA 11;
- CReMA 13;
- CReMA 13A;
- CReMA 13B;
- CReMA 13C;
- CReMA 14;
- CReMA 12, CReMA 15 ir CReMA 16 suma.

(3) Bendrovių iš valdžios sektoriaus gaunami pervedimai, sugrupuoti pagal visų CEPA klasių (CEPA 1–9) ir visų CReMA klasių (CReMA 10–16) sumą, turėtų būti papildomai grupuojami pagal ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus NACE 2 red.:

- NACE A – žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė;
- NACE B – kasyba ir karjerų eksploatavimas;
- NACE C – apdirbamoji gamyba;
- NACE D – elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas;
- NACE E – vandens tiekimas, nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas;
- NACE F – statyba;
- NACE G – didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas;
- NACE H – transportas ir saugojimas;
- NACE I–U – kiti NACE skyriai.

(4) 2 ir 3 punktuose nurodytos CEPA klasės atitinka IV priede nurodytas kategorijas, o CReMA klasės – V priede nurodytas kategorijas.

6 skirsnis

ILGIAUSIA PEREINAMŪJŲ LAIKOTARPIŲ TRUKMĖ

Šio priedo nuostatomis įgyvendinti skirto pereinamojo laikotarpio ilgiausia trukmė – dveji metai nuo pirmojo duomenų perdavimo termino.

IX PRIEDAS

EKOSISTEMŲ SĄSKAITOS

1 skirsnis

TIKSLAI

Ekosistemų sąskaitose pateikiami duomenys apie ekosistemų turto aprėptį ir būklę ir visuomenei bei ekonomikai jų teikiamas paslaugas. Duomenys atitinka SEEA ekosistemų sąskaitas ir yra suderinami su duomenimis, teikiamais pagal Europos sąskaitų sistemą.

Jei įmanoma, ekosistemų sąskaitose naudojama turima informacija, be kita ko, gauta iš Žemės stebėjimo, aplinkos ataskaitų ir kitų duomenų šaltinių.

2 skirsnis

APRĖPTIS

Ekosistemų sąskaitose registruojama ekosistemų aprėptis, ekosistemų būklė ir ekosisteminių paslaugų srautai.

Ekosistemų aprėptis – ekosistemų dydis atitinkamoje teritorijoje. Į ekosistemų aprėpties sąskaitas įtraukiamos valstybės teritorijoje esančios sausumos (taip pat gėlavandenės) ir jūrų ekosistemos.

Ekosistemos būklė – ekosistemos kokybinė charakteristika, nustatoma pagal jos abiotinius, biotinius ir kraštovaizdžio rodiklius, atsižvelgiant į ekosistemų tipus.

Ekosistemines paslaugas – ekosistemų teikiama nauda ekonominei ir kitokiai žmonių veiklai. Tai apima i) aprūpinimo, ii) reguliavimo ir palaikymo, ir iii) kultūrinės paslaugas. Ekosisteminių paslaugų sąskaitose registruojamas faktinis ekosistemų užtikrinamų ekosisteminių paslaugų teikimas ir naudojimas jomis valstybės teritorijoje.

Teminės sąskaitos – sąskaitos, kuriose duomenys organizuojami pagal konkrečias politikos temas, pvz., biologinės įvairovės, klimato kaitos, vandenynų ar miestų teritorijų.

3 skirsnis

RODIKLIŲ SĄRAŠAS

Valstybės narės ekosistemų sąskaitas rengia remdamosi toliau nurodytais rodikliais.

- (1) Ekosistemų aprėpties sąskaitose registruojamas kiekvieno tipo ekosistemų plotas ir ploto pokytis valstybės teritorijoje. Valstybės narės duomenis ekosistemų aprėpties sąskaitose pateikia tūkstančiais hektarų.

- (2) Viena iš ekosistemų aprėpties sąskaitų sudedamųjų dalių – pasikeitimo matrica, pagal kurią registruojamas tarp dviejų laiko momentų įvykęs vieno tipų ekosistemų pasikeitimas į kitų tipų ekosistemas, išreikštas hektarais.
- (3) Ekosistemų būklės sąskaitose registruojami šie ekosistemų rodikliai:
- (a) gyvenviečių ir kitų dirbtinių teritorijų:
- didmiesčių ir gretimų miestų bei priemiesčių žaliosios zonos nurodomos viso ploto procentais ir skaičiuojamos pagal visą didmiesčių ir gretimų miestų bei priemiesčių plotą, įskaitant visų tipų ekosistemas toje teritorijoje;
 - ne didesnio kaip 2,5 μm skersmens kietųjų dalelių koncentracijos didmiesčiuose duomenys pateikiami kaip nacionalinis ataskaitinio laikotarpio vidurkis, išreikštas $\mu\text{g}/\text{m}^3$;
- (b) pasėlių:
- dirvožemio organinės anglies sankaupos dirvoje duomenys pateikiami kaip nacionalinis ataskaitinio laikotarpio vidurkis, išreikštas tonomis hektare;
- (c) pievų:
- dirvožemio organinės anglies sankaupos dirvoje duomenys pateikiami kaip nacionalinis ataskaitinio laikotarpio vidurkis, išreikštas tonomis hektare;
- (d) pasėlių ir pievų kartu:
- plačiai paplitusių agrarinio kraštovaizdžio paukščių populiacijų indikatorius nurodomas kaip ataskaitinio laikotarpio nacionalinis bendras indikatorius;
- (e) miškų ir miškingų vietovių:
- negyvos medienos duomenys pateikiami kaip nacionalinis ataskaitinio laikotarpio vidurkis, išreikštas m^3/ha ;
 - medžių dangos tankio duomenys pateikiami kaip nacionalinis ataskaitinio laikotarpio vidurkis, išreikštas procentais;
- (f) pakrančių paplūdimių, kopų ir šlapynių:

- dirbtinės nelaidžios dangos ploto, esančio pakrančių zonose, kuriose yra pakrančių paplūdimių, kopų ir šlapynių tipų ekosistemų, duomenys pateikiami kaip nacionalinis ataskaitinio laikotarpio vidurkis, išreikštas procentais.

Didmiesčiai, miestai ir priemiesčiai – vietos administraciniai vienetai, prie atitinkamų kategorijų priskiriami pagal urbanizacijos lygio tipologiją, nustatytą Reglamentu (ES) 2017/2391.

- (4) Ekosisteminių paslaugų sąskaitose teikimo ir naudojimosi lentelėse registruojamas ekosisteminių paslaugų teikimas ir naudojimas jomis. Teikimo lentelėje registruojamos ekosistemų visuomenei teikiamos ekosisteminės paslaugos. Naudojimosi lentelėje registruojamas naudojimas ekosistemėmis paslaugomis pagal naudojimosi tipą, apibrėžtą 5 skirsnyje.

Duomenys teikimo ir naudojimosi lentelėse pateikiami toliau nurodytais fiziniais vienetais.

(a) Aprūpinimo paslaugos

- Aprūpinimas kultūriniais augalais – ekosistemų indėlis į augalų augimą, apytikriai apskaičiuojamas remiantis įvairios paskirties kultūrinių augalų derliaus kiekiu. Tai apima maisto ir pluošto gamybą, pašarus ir energiją, taip pat ganyklų biomasę, kaip nustatyta III priedo A lentelės 1.1 ir 1.2 skirsniuose.
- Apdulkinimas – laukinių apdulkintojų ekosisteminis indėlis į minėtųjų kultūrinių augalų auginimą. Šio indėlio duomenys pateikiami nuo apdulkintojų priklausomų kultūrinių augalų, kuriuos galima susieti su laukiniais apdulkintojais, tonomis pagal kultūrinių augalų tipą – pagrindinius nuo apdulkintojų priklausomų kultūrinių augalų tipus, apimančius vaismedžius, uogas, pomidorus, aliejingąsias sėklas ir „kita“.
- Aprūpinimas mediena – ekosistemų indėlis į medžių ir kitos medienos biomasės augimą; jo duomenys pateikiami kaip VII priede apibrėžtas medienos su žieve grynasis prieaugis, išreikštas tūkstančiais m³.

(b) Reguliavimo ir palaikymo paslaugos

- Oro filtravimas – ekosistemų indėlis į oro teršalų filtravimą, ekosistemų komponentams (ypač medžiams) vykdant teršalų nusodinimą, sugėrimą, fiksavimą ir saugojimą. Tai sušvelnina žalingą teršalų poveikį. Šio indėlio duomenys pateikiami adsorbuotų kietųjų dalelių tonomis.
- Pasaulinis klimato reguliavimas – ekosistemų indėlis į šiltnamio efektą sukeliančių dujų koncentracijos atmosferoje mažinimą šalinant anglies dioksidą iš atmosferos (vykdant bendrąją sekvestraciją) ir sulaikant (saugant) anglies dioksidą ekosistemose. Šio indėlio duomenys pateikiami bendro sekvestruoto anglies dioksido tonomis ir sausumos ekosistemose virš žemės ir po žeme iki 0,3 m gylio dirvoje (be kita ko, durpynuose) saugomos organinės anglies tonomis.

- Vietos klimato reguliavimas – ekosistemų indėlis į aplinkos atmosferos sąlygų reguliavimą miestų vietovėse pasitelkiant augaliją, kuri gerina žmonių gyvenimo sąlygas ir palaiko ekonominę gamybą. Tai išreiškiama ir atitinkami duomenys pateikiami kaip Celsijaus laipsniais išreikštas, dėl miestų augalijos poveikio įvykęs temperatūros sumažėjimas miestuose dienomis, kai temperatūra viršija 25 °C.

(c) Kultūrinės paslaugos

- Gamtinės su turizmu susijusios paslaugos – ekosistemų indėlis, ypač dėl ekosistemų biofizinių charakteristikų ir ypatybių sudarantis sąlygas žmonėms naudotis ir mėgautis aplinka tiesiogiai, *in situ*, fiziškai ir per patirtį sąveikaujant su aplinka. Šio indėlio duomenys pateikiami nakvynių viešbučiuose, nakvynės namuose, stovyklavietėse ir pan., kurias galima susieti su lankymusi ekosistemose, skaičiumi.

(5) Ekosistemų sąskaitose naudojama ši ekosistemų tipų lentelė.

Kategorija	Ekosistemų tipas
1	Gyvenvietės ir kitos dirbtinės teritorijos
2	Pasėliai
3	Pievos (ganyklos, pusiau natūralios ir natūralios pievos)
4	Mišakai ir miškingos vietovės
5	Viržynai ir krūmynai
6	Retai augalija apaugusios ekosistemos
7	Gėlavandenės šlapynės
8	Upės ir kanalai
9	Ežerai ir tvenkiniai
10	Jūrų įlankos ir tarpiniai vandenys
11	Pakrančių paplūdimiai, kopos ir šlapynės
12	Jūrų ekosistemos (pakrančių vandenys, šelfai ir atviras vandenynas)

4 skirsnis

PIRMIEJI ATASKAITINIAI METAI, DAŽNUMAS IR DUOMENŲ PERDAVIMO TERMINAI

(1) Statistiniai duomenys rengiami ir perduodami:

- ekosistemų aprėpties ir ekosistemų būklės sąskaitų – kas trejus metus. Teikiant duomenis nurodomas reprezentatyvus ataskaitinių metų vidurkis ir pasikeitimo matrica, pagal kurią nurodomi pokyčiai, įvykę per trejus metus tarp dvejų ataskaitinių metų;
- ekosisteminių paslaugų sąskaitų – kasmet.

(2) Statistiniai duomenys perduodami per 24 mėnesius nuo ataskaitinių metų pabaigos.

(3) Siekiant patenkinti naudotojų poreikius laiku gauti išsamius duomenų rinkinius, Komisija (Eurostatas), gavusi pakankamus šalių duomenis, nedelsdama parengia bendrus ES įverčius. Jeigu įmanoma, Komisija (Eurostatas) parengia ir paskelbia duomenų, kurių valstybės narės neperdavė iki 2 punkte nurodyto termino, įverčius.

- (4) Pirmieji ataskaitiniai metai yra 2024 m. Pasikeitimo matricos pirmieji ataskaitiniai metai yra 2027 m.
- (5) Pirmą kartą perduodamos duomenis, valstybės narės įtraukia laikotarpio nuo 2024 m. duomenis, skirtus aprėpties ir būklės sąskaitoms ir ekosisteminių paslaugų teikimo ir naudojimosi jomis lentelėms, išreikštus fiziniiais vienetais. Pasikeitimo matricos duomenys rodo pokyčius nuo 2024 m. iki 2027 m.
- (6) Kiekvieną kitą kartą perduodamos duomenis Komisijai, valstybės narės teikia ekosisteminių paslaugų metinius $n-1$ ir n -tųjų metų duomenis, o aprėpties ir būklės sąskaitų $n-3$ ir n -tųjų metų duomenis, kai n metai yra ataskaitiniai metai. Valstybės narės paskesnių metų nuo 2024 m. duomenis pateikia iš naujo, kai tik tie duomenys peržiūrimi. Valstybės narės gali pateikti bet kokius turimus duomenis už ankstesnius metus nei 2024 m.

5 skirsnis

ATASKAITOS LENTELĖS

- (1) Ekosistemų aprėpties sąskaitų: pirmą kartą visų 3 skirsnyje nurodytų ekosistemų tipų duomenys perduodami už pirmuosius ataskaitinius metus. Visus paskesnius kartus perduodant duomenis, pateikiami šie duomenys:

- aprėptis ankstesniais ataskaitiniais metais;
- padidėjimas;
- sumažėjimas;
- aprėptis esamais ataskaitiniais metais.

Pagal pasikeitimų matricą nurodomi visų 3 skirsnyje nurodytų ekosistemų tipų pasikeitimai nuo ankstesnių iki esamų ataskaitinių metų.

- (2) Ekosisteminių paslaugų sąskaitų: 3 skirsnyje nurodytų ekosisteminių paslaugų duomenys teikimo ir naudojimosi lentelėse pateikiami taip:

teikimo lentelėje registruojami metiniai 3 skirsnyje nurodytų paslaugų teikimo duomenys pagal visus 3 skirsnyje nuodytus ekosistemų tipus, išskyrus 10 ir 12 kategorijas;

naudojimosi lentelėje registruojami naudojimosi ekosistemine paslaugomis duomenys, suskirstyti taip, kaip nurodyta toliau:

- pramonės sektorių tarpinis vartojimas;
- valdžios sektoriaus galutinis vartojimas;
- namų ūkių galutinis vartojimas;
- bendrojo kapitalo formavimas;

– eksportas.

- (3) Valstybė narė neprivalo teikti duomenų, jeigu jos visas sausumos plotas neviršija 0,1 proc. viso ES sausumos ploto.

6 skirsnis

ILGIAUSIA PEREINAMŪJŲ LAIKOTARPIŲ TRUKMĖ

Šio priedo nuostatomis įgyvendinti skirto pereinamojo laikotarpio ilgiausia trukmė – dveji metai nuo pirmojo duomenų perdavimo termino.“